

REVOLTES I REVOLUCIONS AL MÓN CONTEMPORANI

(Revolució russa)

Codi: 22225

Professora: Anna Sallés

Curs 2004-2005 (primer quadrimestre)

Tipus d'assignatura: Optativa

Número de crèdits: 5

OBJECTIUS

L'assignatura s'articularà en torn de quatre eixos: 1) el leninisme i la naturalesa del partit bolxevic. 2) L'articulació entre la revolució des d'abaix i la revolució des de dalt. 3) El paper de la guerra civil en la instal·lació de la dictadura bolxevic. 4) Els orígens i la naturalesa de l'estalinisme.

AVALUACIÓ

Hi haurà un examen de la globalitat del programa en base a la bibliografia obligatòria i als dossiers elaborats com a suport com a suport i complement de diversos aspectes de la matèria i que també s'han de treballar obligatoriament. La bibliografia complementària s'anirà donant al llarg del curs. A més els estudiants hauran de comentar, al llarg del curs, algun text i/o algun documental que es passi a classe.

TEMARI

I.- Introducció

- 1.- La revolució bolxevic a la llum de la història: ideologia i història.
- 2.- La utopia bolxevic.

II.- La revolució de Febrer

- 1.- Característiques de l'estat i l'imperi russos a la vetlla de la IGM.
- 2.- La IGM i les seves conseqüències: la descomposició de l'autocràcia tsarista.
- 3.- La revolució de Febrer. Govern Provisional i Soviet de Petrograd. Soviets i partits polítics.
- 4.- Lenin i les "tesis d'abril".
- 5.- El fracàs de la via reformista i liberal-parlamentària.
Contrarevolució i ascens bolxevic.

III.-La revolució d'Octubre: 1917-1918

- 1.- Octubre de 1917: revolució des d'abaix o cop d'estat?
- 2.- Les primeres mesures del govern revolucionari: l'embrió d'un nou estat.
- 3.- Les relacions entre els bolxevics i les altres forces socialistes (menxevics, esserites i anarquistes).
- 4.- La dissolució de l'assemblea Constituent.

IV.- La guerra civil: 1918-1921

- 1.- L'impossible front unitari antibolxevic
- 2.- El comunisme de guerra. La dictadura bolxevic.
- 3.- L'impacte mundial de la revolució d'Octubre. La fractura del moviment obrer internacional: el naixement de la Komintern.
- 4.- Crisi econòmica i descontent popular. Kronstadt. El X Congrés i l'aprovació de la NEP.

V.-Els anys de la NEP (1921-1928)

- 1.- Les principals reformes econòmiques. Planificació, control i economia de mercat.
- 2.- La crisi de les tisores (1923).
- 3.- La institucionalització de l'estat soviètic. La URSS i el sistema de partit únic.
- 4.- El debat ideològic en l'àmbit de la cultura i les arts. La dona i la revolució.

5.- La qüestió nacional: teoria i praxis.

6.- La mort de Lenin i la lluita pel poder. El Gran Debat (1924-1928).

VI.- La formació de la dictadura estalinista (1929-1934)

1.- L'abandó de la NEP. La planificació econòmica centralitzada.

2.- El gran salt: col·lectivització agrària i industrialització.

3.- La liquidació de l'oposició interna: el terror polític. La funció social del terror.

4.- La bolxevització de la Tercera Internacional.

5.- Del "congrés dels Vencedors" a l'assassinat de Kirov.

VII.- La consolidació de l'estalinisme (1935-1940)

1.- Les relacions socials dominants.

2.- El culte a la personalitat.

3.- La Constitució de 1936.

4.- El Gran Terror: 1936-1939.

5.- El context internacional: de la tàctica frontpopulista al Pacte germanosoviètic.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIA

CARR, E.H., *La revolució russa. De Lenin a Stalin. 1917-1929*. Alianza.

ID., *La revolución bolchevique (1917-1923)*. 3 vols. Alianza.

FIGES, O., *La revolución rusa (1891-1924). La tragedia de un pueblo*. Edhasa.

HAJEK, *Historia de la tercera Internacional*. Crítica.

PALAZUELOS, E., *La formación del sistema económico de la Unión Soviética*. Akal.

SERVICE, R., *Historia de Rusia en el siglo XX*. Crítica. Introducció i parts primera i segona.

M. REIMAN, *El nacimiento del estalinismo*. Crítica.

TAIBO, C., *La Unión Soviética (1917-1991)*. Síntesis. Caps. 1-4.